

# ZAKON O NASLJEĐIVANJU

("Sl. glasnik RS", br. 1/2009, 55/2009 - ispr. i 91/2016)

## I - OSNOVNE ODREDBE

### Član 1

Ovim zakonom uređuje se pitanje nasljeđivanja u Republici Srpskoj, krug zakonskih nasljednika, nasljeđivanje po osnovu testamenta, pitanje nasljedno-pravnih ugovora, trenutak prelaska zaostavštine na nasljednike i druga pitanja koja se tiču prava nasljeđivanja.

### Član 2

#### Predmet nasljeđivanja

- (1) Nasljeđuje se zaostavština ostavioca.
- (2) Zaostavštinu čine sva nasljeđivanju podobna prava koja su ostaviocu pripadala do trenutka smrti.
- (3) Zaostavštinu ne čine predmeti domaćinstva manje vrijednosti (pokućstvo, namještaj, posteljina i slično) koji služe svakodnevnim potrebama ostaviočevih potomaka, njegovog supružnika i roditelja, ako su sa ostaviocem živjeli u istom domaćinstvu, već oni postaju zajednička svojina ovih lica.
- (4) Zaostavštinu ne čine dobra za koja su ostaviočevu imovinu uvećali njegovi potomci koji su sa njim živjeli u zajednici i svojim trudom, zaradom ili inače mu pomagali u privređivanju, već ta dobra pripadaju potomku, srazmjerno dijelu za koji je uvećao ostaviočevu imovinu.

### Član 3

#### Ravnopravnost u nasljeđivanju

Građani su pod istim uslovima ravnopravni u nasljeđivanju.

### Član 4

#### Nasljeđivanje vanbračnih srodnika i srodnika iz potpunog usvojenja

- (1) Vanbračno srodstvo izjednačava se u pogledu nasljeđivanja sa bračnim, a srodstvo potpunog usvojenja sa srodstvom po krvi.
- (2) U slučaju potpunog usvojenja prestaju međusobna nasljedna prava usvojenika i njegovih potomaka sa njegovim srodnicima po krvi.

### Član 5



## **Osnovi pozivanja na nasljeđe**

Naslijediti se može na osnovu zakona i na osnovu testamenta.

### **Član 6**

#### **Raspolaganje testamentom**

Zavještalac može testamentom raspolagati svojom imovinom na način i u granicama koji su određeni u zakonu.

### **Član 7**

#### **Zaostavština bez nasljednika**

Zaostavština bez nasljednika postaje svojina Republike Srpske.

## **II - NASLJEDIVANJE NA OSNOVU ZAKONA**

### **ZAKONSKI NASLJEDNICI**

### **Član 8**

#### **Nasljedni redovi**

- (1) Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, na osnovu zakona, umrlog nasljeđuju: svi njegovi potomci, njegov supružnik, njegovi roditelji, njegova braća i sestre i njihovi potomci, njegovi djedovi i babe i njihovi potomci i njegovi ostali preci.
- (2) Lica iz stava 1. ovog člana nasljeđuju po nasljednim redovima.
- (3) Nasljednici bližeg nasljednog reda isključuju iz nasljedstva lica daljeg nasljednog reda.
- (4) Republika Srpska je posljednji zakonski nasljednik.

### **Član 9**

#### **Prvi nasljedni red**

- (1) Zaostavštinu umrlog nasljeđuju prije svih njegova djeca i njegov supružnik.
- (2) Nasljednici prvog nasljednog reda nasljeđuju na jednake dijelove.

### **Član 10**

#### **Pravo predstavljanja**

Dio zaostavštine koji bi pripao ranije umrlom djetetu da je nadživjelo ostavioca nasljeđuju njegova djeca, unučad ostaviočeva, na jednake dijelove, a ako je neko od unučadi umrlo prije ostavioca, dio koji bi njemu pripao da je bio živ u trenutku smrti ostaviočeve nasljeđuju njegova

djeca, prauučad ostaviočeva, na jednake dijelove i tako redom sve dok ima potomaka ostaviočevih.

## **Član 11**

### **Drugi nasljedni red**

(1) Zaostavštinu umrlog koji nije ostavio potomke nasljeđuju njegov supružnik i njegovi roditelji.

(2) Roditelji umrlog nasljeđuju jednu polovinu zaostavštine na jednake dijelove, a drugu polovinu zaostavštine nasljeđuje supružnik umrlog.

(3) Ako iza umrlog nije ostao supružnik, roditelji umrlog nasljeđuju cijelu zaostavštinu na jednake dijelove.

## **Član 12**

### **Braća i sestre umrlog i njihovi potomci**

(1) Ako je jedan roditelj ostaviočev umro prije ostavioca, dio zaostavštine koji bi mu pripao da je nadživio ostavioca nasljeđuju njegova djeca (braća i sestre ostaviočevi), njegova unučad i prauučad i njegovi dalji potomci, po pravilima koja važe za slučaj kada umrlog nasljeđuju njegova djeca i ostali potomci.

(2) Ako su oba roditelja ostaviočeva umrla prije ostavioca, dio zaostavštine koji bi svakome od njih pripao da je nadživio ostavioca nasljeđuju njihovi potomci, prema odredbama stava 1. ovog člana.

(3) U svim slučajevima ostaviočeva braća i sestre samo po ocu nasljeđuju na jednake dijelove očev dio, a rođena braća i sestre nasljeđuju na jednake dijelove sa braćom i sestrama po ocu, očev dio, a sa braćom i sestrama po majci, majčin dio.

## **Član 13**

### **Nasljeđivanje jednog roditelja koji je umro bez potomstva**

Ako je jedan roditelj ostaviočev umro prije ostavioca a nije ostavio nijednog potomka, dio zaostavštine koji bi mu pripao da je nadživio ostavioca nasljeđuje drugi roditelj, a ako je i ovaj umro prije ostavioca, njegovi potomci nasljeđuju ono što bi pripalo i jednom i drugom roditelju, prema odredbama člana 12. ovog zakona.

## **Član 14**

### **Nasljeđivanje oba roditelja koja su umrla bez potomstva**

Ako su oba roditelja ostaviočeva umrla prije ostavioca, a nisu ostavili nijednog potomka, cijelu zaostavštinu nasljeđuje nadživjeli supružnik ostaviočev.

## **Član 15**



### **Treći nasljedni red**

- (1) Zaostavštinu umrlog, koji nije ostavio ni potomke, ni roditelje, niti su ovi ostavili nekog potomka, ni supružnika nasljeđuju njegovi djedovi i babe.
- (2) Jednu polovinu zaostavštine nasljeđuju djed i baba sa očeve strane, a drugu polovinu djed i baba sa majčine strane.

### **Član 16**

#### **Prava djeda i babe iste loze**

- (1) Djeda i baba iste loze nasljeđuju na jednake djelove člana umro prije ostavioca, dio zaostavštine koji bi mu pripao da je nadživio ostavioca nasljeđuju njegova djeca, po pravilima koja važe za slučaj kada umrlog nasljeđuju njegova djeca.
- (3) U svemu ostalom za nasljedno pravo djeda i babe jedne loze i njihove djece važe pravila po kojima nasljeđuju roditelji ostaviočevi i njihova djeca.

### **Član 17**

#### **Nasljeđivanje djeda i babe jedne loze kojisu umrli bez djece**

Ako su djed i baba jedne loze umrli prije ostavioca a nisu ostavili nijedno dijete, dio zaostavštine koji bi im pripao da su nadživjeli ostavioca nasljeđuju djed i baba druge loze i njihova djeca, kako je određeno u prethodnom članu.

### **Član 18**

#### **Četvrti nasljedni red**

- (1) Ostaviočevi pradjedovi i prababe sa očeve strane nasljeđuju na jednake djelove polovinu zaostavštine, a drugu polovinu na jednake djelove nasljeđuju ostaviočevi pradjedovi i prababe sa majčine strane.
- (2) Ako neki od ovih predaka ne može ili neće da naslijedi, njegov dio nasljeđuje njegov supružnik, ako je predak ostaviočev.
- (3) Ako par predaka iste loze ne može ili neće da naslijedi, njihov dio nasljeđuje drugi par predaka iste loze.
- (4) Ako pradjedovi i prababe jedne loze ne mogu ili neće da naslijede, njihov dio nasljeđuju pradjedovi i prababe druge loze.

### **Član 19**

#### **Ostali nasljedni redovi**

Poslije ostaviočevih pradjedova i prababa, zaostavštinu nasljeđuju njegovi dalji preci, redom, shodno pravilima po kojima nasljeđuju njegovi pradjedovi i prababe.

## Član 20

### Republika Srpska kao zakonski nasljednik

- (1) Republika Srpska nasljeđuje ako ostavilac nema drugih zakonskih nasljednika.
- (2) Republika Srpska ne može se odreći nasljeđa.
- (3) Zaostavština koju Republika Srpska nasljedi postaje dio imovine Republike Srpske.

## Član 21

### Nepotpuno usvojenje

- (1) Usvojenik iz nepotpunog usvojenja i njegovi potomci imaju prema usvojiocu ista nasljedna prava kao i usvojiočeva djeca i drugi njegovi potomci, osim ako pri usvojenju ta prava nisu ograničena ili sasvim isključena.
- (2) U slučajevima u kojima usvojenik i njegovi potomci nasljeđuju usvojioca kao njegova djeca, usvojilac nasljeđuje usvojenika i njegove potomke.
- (3) Usvojilac ima na zaostavštinu usvojenika i njegovih potomaka ista nasljedna prava koja ima odgovarajući predak usvojenika prema svojim potomcima.
- (4) Usvojenik i njegovi potomci ne nasljeđuju usvojiočeve srodnike, njegovog supružnika, ni druge njegove usvojenike.
- (5) Srodnici usvojioca i njegov supružnik prilikom nepotpunog usvojenja ne nasljeđuju usvojenika ni njegove srodnike.
- (6) Nepotpunim usvojenjem ostaju nedirnuti prava nasljeđivanja između usvojenika i njegovih srodnika.

## Član 22

Usvojenik iz nepotpunog usvojenja i njegovi potomci ne mogu naslijediti usvojioca ako je usvojilac podnio zahtjev za raskid usvojenja, a poslije njegove smrti se utvrdi da je zahtjev bio osnovan.

## Član 23

### Povećanje nasljednog dijela djece

- (1) Kada su djeca koja nemaju nužnih sredstava za život pozvana na nasljeđe sa supružnikom ostaviočevim, sud može na njihov zahtjev odlučiti da naslijede i jedan dio ovog dijela zaostavštine koji bi po zakonu trebalo da nasljedi supružnik. Sud može odlučiti da djeca naslijede cijelu zaostavštinu ako je ona tako male vrijednosti da bi njenom podjelom djeca zapala u oskudicu.
- (2) Ako neko od djece nema nužnih sredstava za život može zahtijevati povećanje svog dijela kako prema supružniku tako i prema ostaloj djeci ostaviočevoj.

(3) U slučaju iz st. 1. i 2. ovog člana sud će uzeti u obzir sve okolnosti, a naročito imovinske prilike i sposobnosti za privređivanje svakog djeteta i supružnika, trajanje bračne zajednice, kao i vrijednost zaostavštine.

## Član 24

### Gubitak prava na nasljeđivanje supružnika

(1) Pravo nasljeđivanja na osnovu zakona između supružnika prestaje razvodom braka ili poništenjem braka.

(2) Supružnik nema pravo na nasljeđe:

a) ako je ostavilac podnio tužbu za razvod braka, a poslije smrti ostaviočeve se utvrdi da je tužba bila osnovana,

b) ako njegov brak sa ostaviocem bude oglašen za nepostojeći ili bude poništen, poslije smrti ostaviočeve, iz uzroka za čije je postojanje nadživjeli supružnik znao u vrijeme zaključenja braka i

v) ako je njegova zajednica života sa ostaviocem bila trajno prestala njegovom krivicom ili u sporazumu sa ostaviocem.

## Član 25

### Povećanje nasljednog dijela supružnika

(1) Kad je supružnik koji nema nužnih sredstava za život pozvan na nasljeđe sa nasljednicima prvog ili drugog nasljednog reda sud može na zahtjev supružnika odlučiti da supružnik naslijedi i jedan dio onog dijela zaostavštine koji bi po zakonu trebalo da naslijede ostali nasljednici, a može odlučiti i da supružnik naslijedi cijelu zaostavštinu, ako je ona tako male vrijednosti da bi njenom podjelom, supružnik zapao u oskudicu.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana sud će uzeti u obzir sve okolnosti, a naročito imovinske prilike i sposobnosti, za privređivanje supružnika, trajanje bračne zajednice, imovinske prilike ostalih nasljednika i njihovu sposobnost za privređivanje i vrijednost zaostavštine.

## Član 26

### Povećanje nasljednog dijela roditelja

(1) Kad su roditelji koji nemaju nužnih sredstava za život pozvani na nasljeđe sa bračnim drugom ostaviočevim, sud može na njihov zahtjev, odlučiti da nasljeđe i jedan od onog dijela zaostavštine koji bi po zakonu trebalo da naslijedi supružnik. Sud može odlučiti da roditelji naslijede cijelu zaostavštinu, ako je ona tako male vrijednosti da bi njenom podjelom roditelji zapali u oskudicu.

(2) Ako je između roditelja ostaviočevih zajednica života trajno prestala, a samo jedan roditelj nema sredstava nužnih za život, taj roditelj može zahtijevati povećanje nasljednog dijela kako prema supružniku tako i prema drugom roditelju ostaviočevom.

(3) Ako je jedan roditelj ostaviočev umro prije ostavioca, nadživjeli roditelj koji nema nužnih sredstava za život može zahtijevati povećanje svog nasljednog dijela i prema nasljednicima umrlog ostaviočevog roditelja.

(4) U slučaju iz st. 1. i 2. ovog člana sud će uzeti u obzir sve okolnosti, a naročito imovinske prilike i sposobnosti za privređivanje roditelja, imovinske prilike supružnika, odnosno nasljednika umrlog roditelja i njegovu sposobnost za privređivanje i vrijednost zaostavštine.

## **Član 27**

### **Nasljeđivanje autorskih imovinskih prava**

Autorsko imovinska prava umrlog nasljeđuju njegova djeca, njegov supružnik i njegovi roditelji.

## **Član 28**

(1) Lica iz člana 27. ovog zakona nasljeđuju po nasljednim redovima.

(2) Nasljednici bližeg nasljednog reda isključuju iz nasljeđa lica iz daljeg nasljednog reda.

## **Član 29**

Ukoliko nema nasljednika iz člana 27. ovog zakona, autorska imovinska prava postaju svojina Republike Srpske.

## **Član 30**

### **Nužni nasljednici**

(1) Nužni nasljednici su: djeca umrlog, njegovi usvojenici iz člana 21. ovog zakona i njegov supružnik.

(2) Ostali potomci umrlog, njegovi usvojenici i njihovi potomci, njegovi roditelji i njegova braća i sestre su nužni nasljednici samo ako su trajno nesposobni za rad i nemaju nužnih sredstava za život.

(3) Lica navedena u ovom članu su nužni nasljednici kada su po zakonskom redu nasljeđivanja pozvana na nasljeđe.

## **Član 31**

### **Nužni II raspoloživi dio**

(1) Nužni nasljednici imaju pravo na dio zaostavštine kojom ostavilac ne može raspolagati i koji se naziva nužni dio.

(2) Nužni dio nasljednika iz člana 30. stav 1. iznosi jednu polovinu, a nužni dio ostalih nasljednika jednu trećinu od onog dijela koji bi svakom pojedinom od njih pripao po zakonskom redu nasljeđivanja.

(3) Ostatakom zaostavštine može zavještalac raspolagati po svojoj volji i taj dio zaostavštine naziva se raspoloživi dio.



## Član 32

### Pravo na nužni dio je nasljedno pravo

Nužnom nasljedniku pripada određeni dio svake stvari i prava koji sačinjavaju zaostavštinu, ali ostavilac može odrediti da nužni nasljednik primi svoj dio i u određenim stvarima, pravima ili u novcu.

## Član 33

### Utvrđivanje vrijednosti zaostavštine

(1) Vrijednost zaostavštine na osnovu koje se izračunava nužni dio utvrđuje se na sljedeći način:

a) prvo se popisuju i prodjenjuju sva dobra koja je ostavilac imao u trenutku smrti, računajući tu i sve ono čime je raspolagao testamentom, kao i sva njegova potraživanja, pa i ona koja ima prema nekom nasljedniku, osim potraživanja koja su očigledno nenaplativa,

b) od utvrđene vrijednosti dobra koja je ostavilac imao u trenutku smrti odbijaju se troškovi sahrane ostavioca, iznos troškova popisa i procjene zaostavštine i iznos dugova ostavioca i

v) dobijenom ostatku dodaje se vrijednost svih poklona koje je ostavilac učinio ma na koji način nekom zakonskom nasljedniku, pa i poklona učinjenih nasljednicima koji se odriču nasljeđa, kao i onih poklona za koje je ostavilac naredio da se ne uračunavaju nasljedniku u njegov nasljedni dio, kao i poklona za koje je ostavilac u posljednjoj godini svog života učinio drugim licima koja nisu zakonski nasljednici, osim manjih uobičajenih poklona.

(2) Pri utvrđivanju vrijednosti zaostavštine ne uzimaju se u obzir vrijednosti poklona učinjenih organima vlasti, udruženjima građana, humanitarnim organizacijama, kao ni pokloni učinjeni za opštekorisne svrhe i pokloni koji se na osnovu ovog zakona ne uračunavaju nasljedniku u njegov nasljedni dio.

## Član 34

### Poklon i određivanje njegove vrijednosti

Kao poklon u smislu ovog zakona smatra se i odricanje od prava, oproštaj duga ono što je ostavilac za vrijeme svog života dao nasljedniku na ime nasljednog dijela ili radi osnivanja ili proširenja domaćinstva ili radi obavljanja zanimanja, kao i svako drugo raspolaganje ostavioca bez naknade.

## Član 35

### Vrijeme utvrđivanja vrijednosti poklonjene stvari

Pri procjenjivanju poklona uzima se vrijednost poklonjene stvari u trenutku smrti ostaviočeve, a prema njenom stanju u vrijeme kada je poklon učinjen.

## Član 36



## **Poklon u vidu osiguranja**

Kad se poklon sastoji u osiguranju u korist poklonoprимca kao vrijednost poklona uzeće se zbir premija koje je uplatio ostavilac, ako je taj zbir manji od osigurane sume; a ako je zbir premija veći od osigurane sume, kao vrijednost poklona uzeće se iznos osigurane sume.

### **Član 37**

**Pzdvajanje imovine u korist potomaka koji su privređivali sa ostaviocem**

(1) Potomci i usvojenici ostaviočevi iz člana 21. stav 2. ovog zakona koji su živjeli u zajednici sa ostaviocem i svojim radom, zaradom ili mu na drugi način pomogli u privređivanju, imaju pravo zahtijevati da im se iz zaostavštine izdvoji dio koji odgovara njihovom doprinosu u povećanju vrijednosti ostaviočeve imovine.

(2) Tako izdvojeni dio ne spada u zaostavštinu i ne uzima se u obzir pri izračunavanju nužnog dijela, niti se uračunava nasljedniku u njegov nasljedni dio.

### **Član 38**

#### **Pzdvajanje predmeta domaćinstva**

(1) Nadživjelom supružniku i potomcima ostaviočevim koji su živjeli sa ostaviocem u istom domaćinstvu pripadaju predmeti domaćinstva koji služe za zadovoljavanje njihovih svakodnevnih potreba, kao što su pokućstvo, namještaj, posteljina i slično, ali ne i ako su ovi predmeti znatnije vrijednosti.

(2) Tako izdvojeni predmeti ne uzimaju se u obzir pri izračunavanju nužnog dijela, niti se uračunavaju nasljedniku u njegov nasljedni dio.

### **Član 39**

#### **Smanjenje raspolaganja testamentom i vraćanje poklona zbog povrede nužnog dijela**

(1) Kada je povrijeđen nužni dio, raspolaganja testamentom će se smanjiti, a pokloni će se vratiti ukoliko je potrebno da bi namirio nužni dio.

(2) Nužni dio je povrijeđen kada ukupna vrijednost raspolaganja testamentom i poklonom premaši raspoloživi dio.

(3) Pri utvrđivanju ukupne vrijednosti testamentarnih raspolaganja i poklona uzimaju se u račun i oni pokloni i raspolaganja testamentom za koja je ostavilac naredio da se ne uračunavaju nužnom nasljedniku u njegov nasljedni dio.

(4) Od poklona i testamentarnih raspolaganja koja se uračunavaju nužnom nasljedniku u njegov nasljedni dio uzima se u račun pri utvrđivanju ukupne vrijednosti te stamentarnih raspolaganja i poklona samo onoliko za koliko oni premašuju njegov nužni dio.

### **Član 40**

#### **Red smanjenja i vraćanja**



Kad je povrijeđen nužni dio prvo se smanjuju raspolaganja testamentom, pa ukoliko nužni dio time ne bi bio namiren, vraćaju se pokloni.

#### **Član 41**

##### **Srazmjerno smanjenje raspolaganja testamentom i privilegovani legat**

(1) Raspolaganja testamentom smanjuju se u istoj srazmjeri, bez obzira na njihovu prirodu i na njihov obim i bez obzira da li se nalaze u jednom ili više testamenata, ako iz testamenta ne proizlazi nešto drugo.

(2) Ako je zavještalc ostavio više legata i naredio da se neki legat isplati prije ostalih, taj će se legat smanjiti samo ukoliko vrijednost ostalih legata ne dostiže da se namiri nužni dio.

#### **Član 42**

##### **Srazmjerno smanjenje legata naloženih testamentarnom nasljedniku ili legataru**

(1) Testamentarni nasljednik čiji bi nasljedni dio morao biti smanjen da bi se namirio nužni dio, može tražiti srazmjerno smanjenje legata koje treba da isplati, ako iz testamenta ne proizlazi nešto drugo.

(2) Isto važi i za legatara kome je zavještalc naložio da iz svog legata nešto isplati.

#### **Član 43**

##### **Red vraćanja poklona**

(1) Vraćanje poklona vrši se počev od posljednjeg poklona i ide dalje obrnuto redu kojima su pokloni učinjeni.

(2) Pokloni učinjeni istovremeno vraćaju se srazmjerno.

#### **Član 44**

##### **Položaj poklonoprimeca koji vraća poklon**

U pogledu poklonjene stvari koju je dužan da vrati, poklonoprimec se smatra kao savjesni držalac do dana kada je saznao za zahtjev za vraćanje poklona.

#### **Član 45**

##### **Ko može tražiti smanjenje raspolaganja testamentom i vraćanje poklona**

Smanjenje raspolaganja testamentom i vraćanja poklona kojim je povrijeđen nužni dio mogu tražiti samo nužni nasljednici.

#### **Član 46**

##### **Zastarjelost prava na traženje smanjenja testamentarnog raspolaganja i vraćanje poklona**



Smanjenje raspolaganja testamentom može se tražiti u roku od tri godine od proglašenja testamenta, a vraćanje poklona u roku od tri godine od smrti ostaviočeve, odnosno od dana kada je rješenje o njegovom proglašenju za umrlog, odnosno rješenje kojim se utvrđuje njegova smrt postalo pravosnažno.

## **Član 47**

### **Isključenje nužnih nasljednika**

- (1) Zavještalcu može isključiti iz nasljeđa nasljednika koji ima pravo na nužni dio ako se povredom neke zakonske ili moralne obaveze teže ogriješio prema ostaviocu (ako se uvredljivo ili grubo odnosio prema zavještaocu, ako je umišljajno učinio krivično djelo prema zavještaocu, njegovom djetetu, usvojeniku, supružniku ili roditelju, ako se odao neradu i nepoštenom životu).
- (2) Isključenje iz nasljeđa može biti potpuno ili djelimično.

## **Član 48**

### **Uslovi za punovažnost isključenja**

- (1) Zavještalcu koji želi da isključi nasljednika mora to da izrazi u testamentu na nesumnjiv način, a korisno je da navede i osnov za isključenje.
- (2) Osnov za isključenje mora postojati u vrijeme sastavljanja testamenta.
- (3) U slučaju spora o osnovanosti isključenja dužnost dokazivanja da je isključenje osnovano je na onome ko se na isključenje poziva.

## **Član 49**

### **Posljedice isključenja**

Isključenjem nasljednik gubi nasljedno pravo u obimu u kome je isključen, a pravo ostalih lica koja mogu naslijediti ostavioca određuju se kao da je isključeni umro prije ostavioca.

## **Član 50**

### **Lišenje nužnog dijela u korist potomaka**

- (1) Ako je potomak koji je imao pravo na nužni dio prezadužen ili je rasipnik, zavještalcu ga može lišiti u cjelini ili djelimično njegovog nužnog dijela u korist njegovih maloljetnih ili punoljetnih potomaka koji su nesposobni za privređivanje.
- (2) Ovo lišenje ostaje punovažno samo ako u trenutku otvaranja nasljeđa lišeni ima maloljetne ili punoljetne potomke koji su nesposobni za privređivanje.

## **Član 51**

### **Uračunavanje poklona zakonskom nasljedniku**



- (1) Svakom zakonskom nasljedniku uračunava se u nasljedni dio sve što je ma na koji način dobio na poklon od ostavioca.
- (2) Plodovi i druge koristi koje je nasljednik imao od poklonjene stvari sve do smrti ostaviočeve ne uračunavaju se.
- (3) Poklon se ne uračunava ako je ostavilac izjavio u vrijeme poklona ili kasnije ili u testamentu da se poklon neće uračunati u nasljedni dio ili se iz okolnosti može zaključiti da je to bila volja ostaviočeva. Pri tome ostaju u važnosti odredbe o nužnom dijelu.

## **Član 52**

### **Uračunavanje legata zakonskim nasljednicima**

Legat ostavljen zakonskom nasljedniku uračunava se u njegov nasljedni dio, osim ako iz testamenta proizlazi da je zavještalac htio da nasljednik dobije legat pored svog dijela.

## **Član 53**

### **Uračunavanje poklona i legata**

- (1) Uračunavanje poklona i legata vrši se na takav način što ostali nasljednici dobijaju iz zaostavštine odgovarajuću vrijednost, nasljednik kome se vrši uračunavanje poklona i legata nije dužan da im vrati nešto od onoga što je dobio.
- (2) U slučaju iz stava 1. ovog člana ostaju u važnosti odredbe o nužnom dijelu.

## **Član 54**

### **Pravo nasljednika kome se poklon ili legat ne uračunava**

Kada prema volji ostaviočevoj poklon ili legat ne treba da se uračunava nasljedniku u njegov nasljedni dio, takav nasljednik zadržava poklon, odnosno legat i uče stvuje sa ostalim nasljednicima u diobi zaostavštine kao da poklona, odnosno legata nije ni bilo. Kad ima nužnih nasljednika, a prema volji ostaviočevoj poklon ili legat ne treba da se uračuna nekom nasljedniku u njegov nasljedni dio, taj nasljednik će moći da zadrži poklon, odnosno legat u granicama raspoloživog dijela.

## **Član 55**

### **Pravo nasljednika koji se odrekao nasljeđa**

Nasljednik koji se odrekao nasljeđa zadržava poklon u granicama raspoloživog dijela. On ima pravo da zahtijeva ispunjenje legata samo u granicama raspoloživog dijela.

## **Član 56**

### **Pravo vraćanja poklona**



Nasljednik ima pravo da poklonjenu mu stvar vrati zaostavštini. U tom slučaju neće mu se njena vrijednost uračunati u nasljedni dio, a u pogledu troškova koje je učinio za stvar i u pogledu oštećenja koja je pretrpjela, smatraće se za savjesnog držaoca, ukoliko se ne dokaže njegova nesavjesnost.

## **Član 57**

### **Određivanje vrijednosti poklona pri uračunavanju**

Pri uračunavanju poklona nasljedniku u nasljedni dio uzima se vrijednost poklonjene stvari u trenutku smrti ostaviočeve, a prema njenom stanju u vrijeme poklo na.

## **Član 58**

### **Poklon u vidu osiguranja**

Kada se poklon sastoji u osiguranju u korist poklonoprimeca, kao vrijednost poklona uzeće se zbir premija koje je uplatio ostavilac, ako je taj zbir manji od osigurane sume; a ako je zbir premija veći od osigurane sume kao vrijednost poklona uzeće se iznos osigurane sume.

## **Član 59**

### **Troškovi izdržavanja nasljednika**

- (1) Ono što je potrošeno na izdržavanje nasljednika i njegovo obavezno školovanje neće se uračunavati u njegov nasljedni dio.
- (2) Da li će se izdaci koje je ostavilac učinio za dalje školovanje nasljednika uračunati u njegov nasljedni dio i u kojoj mjeri, odlučiće sud na zahtjev nasljednika prema okolnostima, uzimajući u obzir naročitu vrijednost zaostavštine i troškova školovanja i osposobljavanja za samostalan život ostalih nasljedni ka.

## **Član 60**

### **Uobičajeni manji pokloni**

Uobičajeni manji pokloni ne uračunavaju se u nasljedni dio.

## **Član 61**

- (1) Pokloni učinjeni licu umjesto koga nasljednik dolazi na nasljeđe usljed smrti tog lica ili usljed njegovog odricanja od nasljeđa, uračunavaju se i u nasljedni dio.
- (2) Pokloni učinjeni licu umjesto koga nasljednik dolazi na nasljeđe zbog nedostojnosti tog lica, ili zbog njegovog isključenja iz nasljeđa ili zbog lišenja nužnog dijela, ne uračunavaju se nasljedniku u nasljedni dio.

## **Član 62**

### **Uračunavanje nasljednikovog duga ostaviocu**



Nasljedniku se uračunava u njegov dio ono što je dugovao ostaviocu.

### **Član 63**

#### **Zahtjev za uračunavanje**

Zahtjev da se u nasljedni dio jednog nasljednika uračunaju pokloni i legati, mogu podnositi samo njegovi sanasljednici.

### **III - NASLJEDIVANJE NA OSNOVU TESTAMENTA**

### **Član 64**

#### **Sposobnost za sačinjavanje testamenta**

- (1) Testament može sačiniti svako lice sposobno za rasuđivanje koje je navršilo 15 godina života.
- (2) Testament je ništav ako u vrijeme njegovog sačinjavanja zavještalcu nije imao 15 godina života ili ako nije bio sposoban za rasuđivanje.
- (3) Gubitak sposobnosti za rasuđivanje koji bi nastupio pošto je testament sačinjen ne utiče na njegovu punovažnost.

### **Član 65**

#### **Ništavost testamenta**

- (1) Ništav je testament ako je zavještalcu bio nesposoban za rasuđivanje, nije imao 15 godina, bio natjeran prijetnjom ili prinudom da ga sačini ili se odlučio da ga sačini usljed toga što je bio prevaren ili što se nalazio u zabludi.
- (2) Prijetnja, prinuda ili prevara povlači ništavost testamenta i kad potiče od trećeg lica.
- (3) Raspolaganja testamentom su ništava i kada postoji zabluda o činjenicama koje su pobudile zavještaoca da učini ta raspolaganja.
- (4) Ako su samo neke odredbe testamenta unesene u testament pod prijetnjom ili prinudom, usljed prevare ili u zabludi, ništave su samo te odredbe.

### **Član 66**

- (1) Poništenje testamenta iz razloga utvrđenih odredbama člana 65. ovog zakona može tražiti samo lice koje ima pravni interes i to u roku od jedne godine od kada je doznalo za postojanje uzroka ništavosti, a najdalje za deset godina od proglašenja testamenta.
- (2) Poništenje testamenta prema nesavjesnom licu može se tražiti za 20 godina od proglašenja testamenta.

### **Član 67**

#### **Forma testamenta kao uslov za njegovu punovažnost**



Punovažan je onaj testament koji je sačinjen u obliku utvrđenom u zakonu i pod uslovima predviđenim u zakonu.

## **Član 68**

### **Svojeručni testament**

- (1) Testament je punovažan ako ga je zavještalc napisao svojom rukom i ako ga je potpisao.
- (2) Za punovažnost svojeručnog testamenta nužno je da je u njemu naznačen datum kada je sačinjen.

## **Član 69**

### **Pisani testament pred svjedocima**

Zavještalc koji zna da čita i piše može sačiniti testament na taj način što će ispravu koju mu je neko drugi sastavio svojeručno potpisati u prisustvu dva svjedoka, izjavljujući pred njima da je to njegov testament.

## **Član 70**

### **Sudski testament**

Testament može zavještaocu sačiniti po njegovom kazivanju sudija nadležnog suda koji će prethodno utvrditi identitet zavještaoca. Pošto zavještalc ovakav testament pročita i potpiše, sudija će potvrditi na samom testamentu da ga je zavještalc u njegovom prisustvu pročitao i potpisao.

## **Član 71**

### **Sudski testament ako zavještalc nije u stanju da ga pročita**

- (1) U slučaju da zavještalc nije u stanju da pročita testament koji mu je sačinio sudija, ovaj će ga pročitati zavještaocu u prisustvu dva svjedoka. Zavještalc će zatim u prisustvu dva svjedoka potpisati testament ili staviti na njega otisak prsta pošto izjavi da je to njegov testament.
- (2) Svjedoci će se potpisati na testamentu.
- (3) Sudija će na testamentu potvrditi da su sve ove radnje izvršene.

## **Član 72**

### **Testament sačinjen kod notara**

- (1) Testament može zavještaocu sačiniti notar.
- (2) Notar sačinjava testament samo u formi originala notarski obrađene isprave, koji stavlja u poseban omot, zapečati i čuva u svojoj arhivi ili ga predaje zavještaocu, na njegov zahtjev.



## Član 73

### **Predavanje testamenta sudu**

Zavještalcu može testament predati na čuvanje nadležnom sudu u otvorenom ili zatvorenom omotu, o čemu će sud sastaviti zapisnik, testament staviti u zaseban omot koji će zapečatiti i čuvati u sudu.

## Član 74

### **Sačinjavanje pisanog testamenta pred svjedocima, sudskog testamentu i testamentu sačinjenog kod notara**

(1) Svjedoci pri sačinjavanju pisanog testamentu pred svjedocima, sudskog testamentu i testamentu sačinjenog kod notara moraju biti lica koja ispunjavaju sljedeće kumulativno postavljene uslove, a to su:

- a) punoljetna lica,
- b) poslovno sposobna lica,
- v) lica koja znaju čitati i pisati i
- g) lica koja razumiju jezik na kome je testament sačinjen.

(2) Svjedoci pri sačinjavanju pisanog testamentu pred svjedocima, sudskog testamentu i testamentu sačinjenog kod notara ne mogu biti, niti testament mogu sačiniti po kazivanju zavještaoca u svojstvu sudije ili notara sljedeća lica:

- a) potomci zavještaoca,
- b) usvojenici zavještaoca i njihovi potomci,
- v) preci zavještaoca i njegovi usvojioci,
- g) srodnici zavještaoca u pobočnoj liniji do četvrtog stepena zaključno i
- d) supružnici lica iz t. a), b), v) i g) ovog stava i supružnik zavještaoca.

## Član 75

### **Raspolaganje u korist sudije, svjedoka i njihovih bližih srodnika**

Ništave su odredbe testamentu kojim se ostavlja nešto sudiji ili notaru koji je testament sačinio, svjedocima pri njegovom sačinjavanju, kao i precima, potomcima, braći i sestrama i supružnicima ovih lica.

## Član 76

### **Testament sačinjen pred konzularnim ili diplomatskim predstavnikom u inostranstvu**



Testament može sačiniti državljanin Republike Srpske u inostranstvu, po odredbama koje važe za sačinjavanje sudskog testamenta, konzularni predstavnik ili diplomatski predstavnik Bosne i Hercegovine koji vrši konzularne poslove.

### **Član 77**

#### **Testament sačinjen na brodu**

- (1) Na brodu testament može sačiniti zapovjednik broda, po odredbama koje važe za sačinjavanje sudskog testamenta.
- (2) Testament koji je sačinjen na brodu prestaje da važi 30 dana nakon povratka zavještaoca u Republiku Srpsku.

### **Član 78**

#### **Testament sačinjen za vrijeme mobilizacije ili rata**

- (1) Za vrijeme mobilizacije ili rata može, po odredbama koje važe za sačinjavanje sudskog testamenta, sačiniti testament licu na vojnoj dužnosti komandir čete ili drugi starješina njegovog ili višeg ranga ili drugo lice u prisustvu kojeg od ovih starješina, kao i svaki starješina odvojenog odreda.
- (2) Ovako sačinjen testament prestaje da važi po isteku 60 dana po završetku rata, a ako je zavještalcem ranije ili kasnije demobilisan po isteku 30 dana od demobilisanja.

### **Član 79**

#### **Usmeni testament**

- (1) Zavještalcem može izjaviti svoju posljednju volju usmeno pred tri svjedoka samo ako usljed izuzetnih prilika nije u mogućnosti da sačini pisani testament.
- (2) Usmeni testament prestaje da važi po isteku 30 dana od prestanka izuzetnih prilika iz stava 1. ovog člana.

### **Član 80**

#### **Svjedoci pri sačinjavanju usmenog testamenta**

Pri sačinjavanju usmenog testamenta mogu biti svjedoci samo lica koja mogu biti svjedoci pri sačinjavanju sudskog testamenta, ali ne moraju znati čitati i pisati.

### **Član 81**

#### **Dužnost svjedoka usmenog testamenta**

- (1) Svjedoci pred kojima je zavještalcem usmeno izjavio svoju posljednju volju dužni su da bez odgađanja napišu izjavu zavještaoca i da je što prije predaju sudu ili da je usmeno ponove pred sudom iznoseći kada, gdje i u kojim prilikama je zavještalcem izjavio svoju posljednju volju.



(2) Izvršenje ove dužnosti nije uslov za punovažnost usmenog testamenta.

## **Član 82**

### **Raspologanje usmenim testamentom u korist svjedoka i njihovih bližih srodnika**

Ništave su odredbe usmenog testamenta kojima se ostavlja nešto svjedocima pri njegovom sačinjavanju, njihovim supružnicima, njihovim precima, njihovim po tomcima, njihovim srodnicima u pobočnoj liniji do četvrtog stepena srodstva zaključeno i supružnicima svih ovih lica.

## **Član 83**

### **Međunarodni testament**

(1) Međunarodni testament (u daljem tekstu: testament) je punovažan u pogledu oblika, bez obzira na mjesto gdje je napravljen, gdje se nalaze dobra, državljanstvo, prebivalište ili boravište zavještaoca, ako je napravljen u obliku testamenta, saglasno odredbama čl. 83. do 86. ovog zakona.

(2) Ništavost testamenta iz stava 1. ovog člana ne utiče na njegovu eventualnu punovažnost u pogledu oblika kao testamenta druge vrste.

## **Član 84**

Ovaj zakon ne primjenjuje se na oblike testamentarnih odredbi koje su u istom pismenu sačinila dva ili više lica.

## **Član 85**

### **Oblik međunarodnog testamenta**

(1) Testament mora biti napravljen u pisanom obliku.

(2) Zavještalcu ne mora svojeručno napisati testament.

(3) Testament može biti napisan na bilo kom jeziku, rukom ili na neki drugi način.

## **Član 86**

(1) U prisustvu dva svjedoka i lica ovlašćenog za testament, zavještalcu izjavljuje da je pismeno njegov testament i da je upoznat sa njegovom sadržinom.

(2) Zavještalcu nije dužan da sa sadržinom testamenta upozna svjedoka niti ovlašćeno lice.

## **Član 87**

### **Potpis na međunarodnom testamentu**

(1) U prisustvu svjedoka i ovlašćenog lica, zavještalcu potpisuje testament ili ako ga je prethodno potpisao, priznaje i potvrđuje svoj potpis.

(2) Ako zavještalcu nije u stanju da potpiše, saopštiće razlog ovlašćenom licu koje će to zabilježiti na testamentu. Osim toga, zakon prema kojem određeno lice može ovlastiti zavještaoca da zatraži da ga drugo lice u njegovo ime, potpiše na testamentu.

(3) Svjedoci i ovlašćeno lice u prisustvu zavještaoca stavljaju istovremeno svoje potpise na testament.

### **Član 88**

(1) Potpisi se moraju staviti na kraju testamenta.

(2) Ako se testament sastoji od više listova, svaki list mora da potpiše zavještalcu ili ako on nije u stanju da potpiše, drugo lice u njegovo ime ili ako ga nema, ovlašćeno lice. Svaki list mora biti obilježen brojem.

### **Član 89**

#### **Datum međunarodnog testamenta**

(1) Datum testamenta je datum pod kojim ga je potpisalo ovlašćeno lice.

(2) Ovaj datum mora biti stavljen na kraju testamenta od ovlašćenog lica.

### **Član 90**

#### **Izjava o čuvanju međunarodnog testamenta**

Ako ne postoji obavezan propis o čuvanju testamenta, ovlašćeno lice, upitaće zavještaoca da li želi dati izjavu u pogledu čuvanja testamenta. U tom slučaju i na izričit zahtjev zavještaoca, mjesto gdje on ima namjeru da čuva testament zabilježiće se u potvrdi.

### **Član 91**

#### **Potvrda međunarodnog testamenta**

Ovlašćeno lice priložiće testamentu potvrdu na obrascu propisanom odgovarajućom međunarodnom konvencijom.

### **Član 92**

Potvrda se sastavlja u dva primjerka, od kojih jedan čuva ovlašćeno lice, a drugi se predaje zavještaocu.

### **Član 93**

Osim ako se protivno ne dokaže, potvrda ovlašćenog lica uzima se kao dovoljan dokaz formalne punovažnosti pismena kao testamenta u smislu ovog zakona.

### **Član 94**

Nepostojanje ili nepravilnost potvrde ne utiče na formalnu punovažnost testamenta napravljenog u skladu sa ovim zakonom.



## Član 95

### Opozivanje međunarodnog testamenta

Testament podliježe redovnim propisima o opozivanju testamenta.

## Član 96

### Sastavljanje i čuvanje međunarodnog testamenta

- (1) Ovlašćeno lice za sastavljanje testamenta, u smislu ovog zakona je sudija osnovnog suda, notar, konzularni predstavnik ili diplomatski predstavnik Bosne i Hercegovine koji vrši konzularne poslove i zapovjednik broda.
- (2) Zavještalac može testament ostaviti na čuvanje kod osnovnog suda ili notara. U tom slučaju sudija će narediti da se testament stavi u poseban omot i zapečati, a notar će postupiti po propisima kojim se uređuje notarska služba.

## Član 97

### Svjedoci i tumači međunarodnog testamenta

- (1) Pri sačinjavanju testamenta svjedoci mogu biti punoljetna lica koja nisu lišena poslovne sposobnosti i koja razumiju jezik na kome je zavještalac izjavio da je pismeno njegov testament i da je upoznat sa njegovom sadržinom.
- (2) Ne mogu biti svjedoci pri sačinjavanju testamenta: potomci zavještaoca, njegovi usvojenici i njihovi potomci, njegovi preci i usvojenici, njegovi srodnici u pobočnoj liniji do četvrtog stepena zaključno, supružnici svih ovih lica i supružnik zavještaoca.
- (3) Odredbe iz st. 1. i 2. ovog člana primjenjuju se i na tumače.

## Član 98

### Tumačenje odredaba međunarodnog testamenta

U vezi sa tumačenjem i primjenom odredaba ovog zakona, vodiće se računa o njegovom međunarodnom obilježju i o potrebi njegovog jednoobraznog tumačenja.

## Član 99

### Poništenje testamenta zbog nedostatka oblika

- (1) Poništenje testamenta zbog nedostatka oblika može tražiti poslije otvaranja nasljeđa samo lice koje ima pravni interes i to u roku od jedne godine od kada je saznalo za testament, a najdalje za deset godina od proglašenja testamenta.
- (2) Rok od jedne godine ne može početi da teče prije proglašenja testamenta.

## Član 100

## **Dokazivanje uništenog, sakrivenog i izgubljenog ili zaturenog testamenta**

Testament uništen slučajem ili radnjom nekog drugog lica, izgubljen, sakriven ili zaturen poslije smrti zavještaoca ili prije njegove smrti ali bez njegovog znanja, proizvešće dejstva punovažnog testamenta ako zainteresovano lice dokaže da je testament postojao, da je uništen, izgubljen, sakriven ili zaturen, da je bio sačinjen u obliku propisanom u zakonu i ako dokaže sadržinu onog dijela testamenta na koji se poziva.

### **Član 101**

#### **Određivanje nasljednika**

- (1) Zavještalcu može testamentom odrediti jednog ili više nasljednika.
- (2) Nasljednik na osnovu testamenta je lice koje je zavještalcu odredio da naslijedi cjelokupnu njegovu imovinu ili dio imovine određen prema cijeloj imovini.
- (3) Nasljednikom će se smatrati i lice kome su testamentom ostavljeni jedna ili više određenih stvari ili prava, ako se utvrdi da je volja zavještača bila da mu to lice bude nasljednik.

### **Član 102**

#### **Supstitucije**

- (1) Zavještalcu može odrediti testamenom lice kome će pripasti nasljedstvo ako određeni nasljednik umre prije njega ili se odrekne nasljeđa ili bude nedostojan da naslijedi.
- (2) Odredbe stava 1. ovog člana važe i za legat.
- (3) Zavještalcu ne može odrediti nasljednika svom nasljedniku ili legataru.

### **Član 103**

#### **Ostavljanje legata**

Zavještalcu može testamentom ostaviti jedan ili više legata.

### **Član 104**

#### **Raspolaganje u dozvoljene svrhe i osnivanje zadužbine**

- (1) Zavještalcu može testamentom narediti da se neka stvar ili pravo ili dio zaostavštine ili cijela zaostavština upotrijebi za postizanje neke dozvoljene svrhe.
- (2) Ako je zavještalcu naredio osnivanje zadužbine i odredio sredstva za postizanje njenog cilja, zadužbina nastaje kada se dobije odobrenje nadležnog državnog organa.

### **Član 105**

#### **Tereti II uslovi**



- (1) Zavještalcu može opteretiti nekom dužnošću lice kome ostavlja neku korist iz zaostavštine.
- (2) Zavještalcu može u pojedinim odredbama testamenta postaviti uslove ili rokove.
- (3) Nemogući, nedozvoljeni i nemoralni uslovi i tereti, kao i oni koji su nerazumljivi ili protivrječni, smatraju se kao da ne postoje.

## **Član 106**

### **Određenost nasljednika i drugih korisnika**

Nasljednici, legatari i druga lica kojima su testamentom ostavljene neke koristi, dovoljno su određeni ako testament sadrži podatke na osnovu kojih se može utvrditi ko su oni.

## **Član 107**

### **Tumačenje testamenta**

- (1) Odredbe testamenta tumače se prema pravoj namjeri zavještaoca i u smislu kako bi se ono moglo održati pravovaljanim.
- (2) U slučaju sumnje odredbe testamenta tumače se tako da se primijeni ono što je povoljnije za zakonskog nasljednika ili za lica kome je testamentom naložena neka obaveza.

## **Član 108**

### **Sadržina legata**

- (1) Zavještalcu može ostaviti testamentom jednu ili više određenih stvari ili neko pravo određenom licu ili naložiti nasljedniku ili drugom licu kome nešto ostavlja, da iz onoga što je ostavljeno da neku stvar određenom licu ili da mu isplati sumu novca ili da ga oslobodi nekog duga li da ga izdržava ili uopšte da u njegovu korist nešto učini ili da se uzdrži od nečega ili da nešto trpi.
- (2) Takvim zavještanjem se po pravilu, ne postavlja nasljednik. Tako zavještanje naziva se legatom, a lice kome je legatom nešto namijenjeno naziva se legatar.

## **Član 109**

### **Obaveze izvršenja legata**

- (1) Na osnovu izvršenja testamenta legatar ima pravo da traži izvršenje legata od lica kome je testamentom naloženo da legat izvrši.
- (2) Ako je izvršenje legata naloženo nekolicini lica, svako lice odgovara srazmjerno dijelu zaostavštine koji dobija, osim ako se iz testamenta može zaključiti da je zavještalcu htio da ova lica za izvršenje legata odgovaraju na drugi način.
- (3) Ako je zavještalcu propustio odrediti ko je dužan da izvrši legat, obaveza izvršenja važi na svim zakonskim i testamentarnim nasljednicima, srazmjerno njihovim nasljedničkim dijelovima.

## **Član 110**

### **Isplata povjerilaca prije legata**

Povjerioci zavještačevi imaju pravo da se naplate prije legatara.

## **Član 111**

### **Smanjenje legata i tereta**

(1) Nasljednik nije dužan da izvrši u cjelini legate čija vrijednost premašuje vrijednost onog dijela nasljeđene imovine kojim je zavještalc mogao slobodno raspolagati.

(2) Isto važi za legatara, ako vrijednost legata ili tereta koje treba da izvrši premašuje vrijednost njegovog legata.

(3) U tim slučajevima svi legati i tereti smanjuju se u istoj srazmjeri ako zavještalc nije drugačije odredio.

## **Član 112**

### **Pravo legata kad dužnik legata ne naslijedi**

Legatar ima pravo da traži izvršenje legata i kada je lice koje je po testamentu bilo dužno da izvrši legat umrlo prije zavještaoca ili se odreklo nasljeđa ili je nedostojno da naslijedi.

## **Član 113**

### **Predstavnik prava legatara**

(1) Važenje legata prestaje ako legatar umre prije zavještaoca ili se odrekne legata ili je nedostojan.

(2) U slučajevima iz stava 1. ovog člana predmet legata ostaje licu koje je bilo dužno da ga izvrši ako iz samog testamenta ne proizlazi kakva druga namjera zavještaočeva.

## **Član 114**

Važenje legata prestaje i kad je zavještalc otuđio ili potrošio predmet legata ili je taj predmet inače prestao da postoji za života zavještaočeva ili je slučajno propao poslije njegove smrti.

## **Član 115**

### **Odgovornost legatara za dugove**

(1) Legatar ne odgovara za dugove zavještaočeve.

(2) Izuzetno, zavještalc može narediti da legatar odgovara za sve ili pojedine njegove dugove ili dio duga, ali samo u granicama vrijednosti legata.

## **Član 116**



## **Legat ostavljen povjeriocu**

Kad je zavještalc ostavio legat svom povjeriocu, ovaj ima pravo da pored izvršenja legata traži i izvršenje svoje tražbine, ako iz testamenta ne proizla zi da je namjera zavještaočeva bila drugačija.

### **Član 117**

#### **Zastarjevanje prava na izvršenje legata**

Pravo na izvršenje legata zastarjeva za godinu dana od dana kada je legatar saznao za svoje pravo i bio ovlašćen da traži izvršenje legata.

### **Član 118**

#### **Određivanje izvršioca testamenta**

- (1) Zavještalc može testamentom odrediti jedno ili više lica za izvršioca testamenta.
- (2) Izvršilac testamenta može biti svako poslovno sposobno lice.
- (3) Lice određeno za izvršioca testamenta ne mora se primiti te dužnosti.

### **Član 119**

#### **Dužnost izvršioca testamenta**

- (1) Ako zavještalc nije nešto drugo htio, dužnost izvršioca testamenta je naročito, da se stara o čuvanju zaostavštine, da njome upravlja, da se stara o isplati dugova i legata i uopšte da se stara da testament bude izvršen onako kako je zavještalc htio.
- (2) Ako ima više izvršilaca testamenta oni vrše zajedno povjerene im dužnosti, osim ako je zavještalc drugačije odredio.

### **Član 120**

#### **Polaganje računa i nagrada izvršiocu**

- (1) Izvršilac testamenta dužan je da položi sudu račun o svom radu.
- (2) On ima pravo na naknadu troškova i na nagradu za svoj trud koja će mu se isplatiti na teret raspoloživog dijela zaostavštine, a prema odluci suda.

### **Član 121**

#### **Opozivanje izvršioca testamenta**

Sud može po prijedlogu ili službenoj dužnosti opozvati izvršioca testamenta, ako njegov rad nije u skladu sa voljom zavještaoca ili sa zakonom.



## Član 122

### Izričito opozivanje testamenta

- (1) Zavještalcu može uvijek opozvati testament u cjelini ili djelimično izjavom datom u bilo kom obliku u kome se po zakonu može sačiniti testament.
- (2) Zavještalcu može opozvati pisani testament i uništenjem pismena.

## Član 123

### Odnos ranijeg i kasnijeg testamenta

- (1) Ako se kasnijim testamentom izričito ne opozove raniji testament, odredbe ranijeg testamenta ostaju na snazi ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama kasnijeg testamenta.
- (2) Ako je zavještalcu uništio kasniji testament, raniji testament ponovo dobija snagu, osim ako se dokaže da zavještalcu to nije htio.

## Član 124

### Raspolaganje zavještanom stvari

Svako kasnije raspolaganje zavještaoca određenom stvari koju je bio nekom zavještao ima za posledicu opozivanje zavještanja te stvari.

## III - NASLJEDNO-PRAVNI UGOVORI

## Član 125

### Ništavost ugovora o nasljeđivanju, budućem nasljedstvu ili legatu

Ništav je ugovor kojim neko ostavlja svoju zaostavštinu ili njen dio svom saugovaraču ili trećem licu.

## Član 126

### Ništavost ugovora kojim se otuđuje nasljedstvo

- (1) Ništav je ugovor kojim neko otuđuje nasljedstvo kome se nada, kao svaki ugovor o nasljedstvu trećeg lica koje je još u životu.
- (2) Ništav je isto tako i ugovor o legatu ili kojoj drugoj koristi kojom se jedan ugovarač nada iz nasljedstva koje još nije otvoreno.

## Član 127

### Ništavost ugovora o sadržini testamenta

Ništav je ugovor kojim se neko obavezuje da unese neku odredbu u svoj testament ili je ne unese da opozove neku odredbu iz svog testamenta ili da je ne opozove.

## **Član 128**

### **Uslovi za punovažnost ustupanja i raspodjele imovine za život**

Predak može pravnim poslom među živima ustupiti i razdijeliti svoju imovinu svojoj djeci i drugim svojim potomcima.

## **Član 129**

### **Notarska obrada ugovora**

(1) Ustupanje i raspodjela imovine u smislu odredaba člana 128. ovog zakona punovažni su samo ako su se s tim saglasila sva djeca i drugi potomci ustupiočevi koji će po zakonu biti pozvani da naslijede njegovu zaostavštinu.

(2) Sporazum o ustupanju i raspodjeli imovine mora biti notarski obrađen.

(3) Potomak koji nije dao saglasnost može je dati naknadno, u istom obliku.

(3) Ustupanje i raspodjela imovine ostaju punovažni ako je potomak koji se nije saglasio umro prije ostavioca, a nije ostavio svojih potomaka ili se odrekao nasljeđa ili je isključen iz nasljeđa ili je nedostojan.

## **Član 130**

### **Predmet ustupanja i raspodjele imovine**

(1) Ustupanjem i raspodjelom može biti obuhvaćena samo sadašnja imovina ustupaočeva, cjelokupna ili samo jedan njen dio.

(2) Ništava je odredba kojom bi bilo predviđeno kako će se raspodijeliti imovina koja se bude zatekla u zaostavštini ustupiočevoj.

## **Član 131**

### **Ustupanje imovine ne ulazi u zaostavštinu**

Kad predak koji je za života izvršio ustupanje i raspodjelu svoje imovine umre, njegovu zaostavštinu sačinjavaće samo ona njegova imovina koja nije obuhvaće na ustupanjem i raspodjelom, kao i dobra koja je naknadno stekao.

## **Član 132**

### **Ustupljeni dijelovi imovine kao poklon**



(1) Ako se ustupanjem i raspodjelom nije saglasio koji od nasljednika, dijelovi imovine koji su ustupljeni ostalim nasljednicima smatraju se kao poklon i sa njima će se poslije smrti pretka postupiti kao sa poklonima učinjenim nasljednicima.

(2) Na isti način postupiće se i ako se ustupiocu poslije ustupanja i raspodjele izvršenih sporazumom sa svim nasljednicima rodi dijete ili se pojavi nasljednik koji je bio proglašen za umrlog.

### **Član 133**

#### **Zadržavanje prava prilikom ustupanja i raspodjele**

(1) Prilikom ustupanja i raspodjele ustupalac može za sebe ili za svog supružnika ili za koje drugo lice zadržati pravo plodouživanja na svim ustupljenim stva rima ili na nekim od njih ili ugovoriti doživotnu rentu u naturi ili novcu ili doživotno izdržavanje ili kakvu drugu naknadu.

(2) Ako su plodouživanja ili doživotna renta ugovoreni za ustupioca i njegovog supružnika zajedno u slučaju smrti jednog od njih, plodouživanje ili renta pripada u cjelini preživjelom supružniku do njegove smrti, ako nije šta drugo ugovoreno ili ako drugačije ne proizlazi iz okolnosti slučaja.

### **Član 134**

#### **Prava ustupiočevog supružnika**

(1) Ustupilac može ustupanjem i raspodjelom obuhvatiti svog supružnika uz njegov pristanak.

(2) Ako supružnik ne bude obuhvaćen ustupanjem i raspodjelom, njegovo pravo na nužni dio ostaje neokrnjeno.

(3) U tom slučaju ustupanje i raspodjela ostaju punovažne, samo se prilikom utvrđivanja vrijednosti zaostavštine radi određivanja nužnog dijela preživjelog supružnika dijeli ostaviočeva imovina koji su ustupljeni njegovim potomcima smatraju kao poklon.

### **Član 135**

#### **Dugovi ustupiočevi i pobijanje ustupanja**

(1) Potomci između kojih je ustupilac razdijelio svoju imovinu ne odgovaraju za njegove dugove, ako nije šta drugo određeno prilikom ustupanja i raspodjele.

(2) Povjerioci ustupiočevi mogu pobijati ustupanje i raspodjelu pod uslovima predviđenim za pobijanje raspolaganja bez naknade.

### **Član 136**

#### **Obaveze jemstva**

Obaveza jemstva koja poslije diobe nastaje za nasljednika nastaje između potomaka poslije ustupanja i raspodjele imovine koje im je izvršio njihov predak.



## Član 137

### Opozivanje

(1) Ustupilac ima pravo da zahtijeva da mu potomak vrati ono što je primio ustupanjem i raspodjelom, ako je ovaj pokazao grubu neblagodarnost prema njemu. Isto pravo ima ustupilac ako potomak ne daje njemu ili kome drugome izdržavanje određeno poslom ustupanja i raspodjele ili ako ne isplati dugove ustupiočeve čija mu je isplata naložena istim poslom.

(2) U drugim slučajevima neizvršenja tereta određenim poslom ustupanja i raspodjele sud će, vodeći računa o važnosti tereta za ustupioca i o ostalim okolnostima slučaja, odlučiti da li ustupilac ima pravo da zahtijeva vraćanje date imovine ili samo pravo da traži prinudno vršenje tereta.

## Član 138

### Prava potomka poslije opozivanja

(1) Potomak koji je morao da vrati ustupiocu ono što je primio prilikom ustupanja ili raspodjele, moći će da zahtijeva svoj nužni dio poslije smrti ustupioca, ako nije isključen iz nasljeđa, niti je nedostojan da naslijedi ustupioca, niti se odrekao nasljeđa.

(2) Pri izračunavanju njegovog nužnog dijela dijelovi imovine koje je ostavilac za života ustupio i raspodijelio svojim ostalim potomcima smatraće se kao poklon.

## Član 139

### Uslovi za punovažnost ugovora o doživotnom izdržavanju

(1) Ugovor kojim se jedan ugovarač obavezuje da izdržava doživotno drugog ugovarača ili neko treće lice, a u kome drugi ugovarač izjavljuje da mu ostavlja svu svoju imovinu ili jedan njen dio u nasljeđe nije ugovor o nasljeđivanju. To je ugovor o otuđivanju uz naknadu cijele ili dijela imovine koja pripada primaocu izdržavanja u vrijeme zaključenja ugovora, čija je predaja davaocu izdržavanja odgođena do smrti primaoca izdržavanja (ugovor o doživotnom izdržavanju).

(2) Ugovor o doživotnom izdržavanju mora biti notarski obrađen.

(3) Ovaj ugovor mogu međusobno zaključiti lica koja su po zakonu obavezna da se međusobno izdržavaju.

## Član 140

### Upis prava davaoca izdržavanja

Davalac izdržavanja može svoje pravo iz ugovora upisati u javnoj knjizi.

## Član 141

### Odgovornost davaoca izdržavanja za dugove primaoca izdržavanja



Davalac izdržavanja ne odgovara poslije smrti primaoca izdržavanja za njegove dugove, ali se može ugovoriti da će određenim povjericima odgovarati za njegove postojeće dugove.

## Član 142

### Raskid ugovora o doživotnom izdržavanju

- (1) Ugovorene strane mogu sporazumno raskinuti ugovor o doživotnom izdržavanju i pošto je počelo njegovo izvršenje.
- (2) Ako prema ugovoru o doživotnom izdržavanju ugovarači žive zajedno, pa se njihovi odnosi toliko poremete da zajednički život postane nepodnošljiv, svaka strana može tražiti od suda raskid ugovora.
- (3) Svaka strana može tražiti raskid ugovora ako druga strana ne izvršava svoje obaveze.
- (4) U slučaju raskida ugovora, svaka strana zadržava pravo da od druge strane traži naknadu koja joj pripada po opštim pravilima imovinskog prava.

## Član 143

### Uticao promijenjenih prilika

- (1) Ako su se poslije zaključenja ugovora prilike toliko promijenile da je njegovo ispunjenje postalo znatno otežano, sud će na zahtjev jedne ili druge strane njihove odnose iznova urediti ili ih raskinuti, vodeći računa o svim okolnostima.
- (2) Sud može pravo primaoca izdržavanja prenijeti u doživotnu novčanu rentu, ako to odgovara objema stranama.

## Član 144

### Poseban slučaj ništavosti ugovora

Ništav je ugovor u kome je davalac izdržavanja fizičko ili pravno lice koje se u okviru svog zanimanja, odnosno djelatnosti stara o primaocu izdržavanja (medicinsko osoblje, bolnice, različite agencije i slično), ako prethodno za ugovor nije dobijena saglasnost nadležnog organa starateljstva.

## Član 145

### Prestanak ugovora o doživotnom izdržavanju

- (1) U slučaju smrti davaoca izdržavanja, njegove obaveze prelaze na njegovog supružnika i njegove potomke koji su pozvani na nasljeđe, ako na to pristanu. Ako oni ne pristanu na produženje ugovora o doživotnom izdržavanju, ugovor se raskida i oni nemaju pravo da traže naknadu za ranije dato izdržavanje. Ako supružnik i potomci izdržavaoca nisu u stanju da preuzmu ugovorne obaveze, imaju pravo da traže naknadu od primaoca izdržavanja.
- (2) Izjava o pristanku iz stava 1. ovog člana notarski se obrađuje.

(3) Sud će ovu naknadu odrediti po slobodnoj ocjeni, uzimajući pri tome u obzir imovinske prilike primaoca izdržavanja i lica koja su bila ovlaštena na produženje ugovora o doživotnom izdržavanju.

#### IV - PRELAZAK ZAOSTAVŠTINE NA NASLJEDNIKE

##### Član 146

##### **Smrt i proglašenje lica za umrlog**

- (1) Smrću lica otvara se njegovo nasljeđe.
- (2) Isto dejstvo ima i proglašenje lica za umrlo.

##### Član 147

##### **Otvaranje nasljeđa lica proglašenog za umrlog i početak toka rokova**

- (1) Kao dan otvaranja nasljeđa lica koje je proglašeno za umrlo smatra se dan kada je rješenje o proglašenju tog lica za umrlo postalo pravosnažno, ako u samom rješenju nije kao dan smrti određen neki drugi dan.
- (2) Rokovi koji po ovom zakonu počinju teći od dana otvaranja nasljeđa, počinju da teku u slučaju proglašenja lica za umrlo tek od dana kad je rješenje o tome postalo pravosnažno.

##### Član 148

##### **Sposobnost za nasljeđivanje**

- (1) Nasljednik može biti samo lice koje je u životu u trenutku otvaranja nasljeđa.
- (2) Dijete već začeto u trenutku otvaranja nasljeđa smatra se kao rođeno ako se rodi živo.
- (3) Na osnovu testamenta mogu naslijediti pravna lica ukoliko posebnim propisima nije šta drugo određeno.

##### Član 149

##### **Nedostojnost za nasljeđivanje**

Nedostojan je da naslijedi, na osnovu zakona ali i na osnovu testamenta, kao i da dobije ma šta na osnovu testamenta:

- a) ko je s umišljajem lišio ili pokušao da liši ostavioca života,
- b) ako je prinudom ili prijetnjom natjerao ili prevarom naveo ostavioca da sačini ili opozove testament ili neku odredbu testamenta ili ga je spriječio da to učini,
- v) ko je uništio ili sakrio testament ostaviočev u namjeri da spriječi ostvarenje posljednje volje ostaviočeve, kao i onaj ko je falsifikovao testament ostaviočev,

g) ko se teže ogriješio o obavezu izdržavanja prema ostaviocu prema kome je imao zakonsku obavezu izdržavanja, kao i onaj ko nije htio ukazati ostaviocu nužnu pomoć i

d) onaj koji je umišljajno doveo ostavioca u stanje stalne nesposobnosti za sačinjavanje testamenta.

### **Član 150**

(1) Nedostojnost ne smeta potomcima, nedostojnog i oni nasljeđuju kao da je on umro prije ostavioca.

(2) Nedostojnost prestaje oprostajem ostavioca.

(3) Postojanje nedostojnosti sud utvrđuje po službenoj dužnosti osim u slučaju iz tačke g) člana 149. ovog zakona.

### **Član 151**

#### **Postupak za zaostavštinu kada su nasljednici nepoznati**

(1) Ako nije poznato da li ima nasljednika, sud će oglasom pozvati lica koja polažu pravo na nasljeđe da se prijave sudu.

(2) Ako se po isteku jedne godine od objavljivanja oglasa ne pojavi nijedan nasljednik, zaostavština se predaje nadležnoj skupštini opštine, ali se s tim nasljednik koji bi se javio najkasnije u roku od deset godina od predaje zaostavštine ne lišava prava da mu se preda zaostavština ili dio koji mu pripada.

### **Član 152**

#### **Staralac zaostavštine**

(1) Kada su nasljednici nepoznati ili nepoznatog boravišta, kao i u ostalim slučajevima kada je to potrebno, sud će postaviti privremenog staraoca zaostavštine koji je ovlašćen da u ime nasljednika podnosi tužbu, naplaćuje potraživanja i isplaćuje dugove i uopšte da zastupa nasljednike.

(2) O postavljanju privremenog staraoca sud će obavijestiti organ starateljstva koji može postaviti drugog staraoca.

### **Član 153**

#### **Prelazak zaostavštine na nasljednike**

Zaostavština umrlog lica prelazi po sili zakona na njegove nasljednike u trenutku njegove smrti.

### **Član 154**

#### **Odricanje od nasljeđa**

(1) Nasljednik se može odreći nasljeđa izjavom do završetka rasprave o zaostavštini.



(2) Odricanje važi i za potomke onoga koji se odrekao od nasljeđa ako nije izrično izjavio da se odriče samo u svoje ime.

(3) Nasljednik koji se odrekao nasljeđa samo u svoje ime, smatra se kao da nikad nije bio nasljednik.

(4) Ako se odreknu od nasljeđa svi nasljednici koji u trenutku smrti ostavioca pripadaju najbližem nasljednom redu, na nasljeđe se pozivaju nasljednici sljedećeg nasljednog reda.

### **Član 155**

Ako je nasljednik umro prije svršetka rasprave zaostavštine, a nije se odrekao od nasljeđa, pravo odricanja prelazi na njegove nasljednike.

### **Član 156**

#### **Nemogućnost odricanja od nasljeđa**

(1) Ne može se odreći od nasljeđa nasljednik koji je raspolagao cijelom ili jednim dijelom zaostavštine.

(2) Mjere koje jedan nasljednik preduzme samo radi očuvanja zaostavštine, kao i mjere tekuće uprave, ne lišavaju ga prava da se odrekne nasljeđa.

### **Član 157**

#### **Sadržina izjave o odricanju od nasljeđa**

(1) Odricanje od nasljeđa ne može biti djelimično ni pod uslovima.

(2) Odricanje u korist određenog nasljednika ne smatra se kao odricanje od nasljeđa. Ovakvo odricanje se smatra kao izjava o ustupanju svog nasljednog dijela.

### **Član 158**

#### **Odricanje od nasljeđa koje nije otvoreno**

(1) Odricanje od nasljeđa koje nije otvoreno nema nikakvog pravnog dejstva.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, potomak koji može samostalno raspolagati svojim pravima može se sporazumom sa pretkom odreći od nasljeđa koje bi mu pripalo poslije smrti pretka.

(3) Sporazum iz stava 2. ovog člana sačinjava se u pisanoj formi i sudski ovjerava ili se notarski obrađuje.

(4) Prilikom ovjere sudija, odnosno prilikom notarske obrade notar će pročitati sporazum i upozoriti pretka i potomka na posljedice sporazuma.

(5) Odricanje važi i za potomke onog koji se odrekao, ako sporazumom o odricanju ili naknadnim sporazumom nije šta drugo određeno.



## Član 159

### Neopozivost izjave o odricanju ili o primanju nasljedstva i njen poništaj

- (1) Izjava o odricanju od nasljeđa ili o primanju nasljeđa, ne može se opozvati.
- (2) Ako se po davanju izjave o odricanju od nasljeđa pronađe imovina za koju se u vrijeme davanja izjave nije znalo da pripada zaostavštini, nasljednik koji je dao takvu izjavu može u roku koji mu sud odredi tražiti da mu se prizna pravo nasljedstva na dio koji mu po zakonu pripada na novopronađenu imovinu.
- (3) Nasljednik može tražiti poništenje izjave iz stava 1. ovog člana ako je ona izazvana prinudom ili prijetnjom ili je data usljed prevare ili u zabludi.

## Član 160

### Priraštaj

Dio testamentarnog nasljednika koji se odrekao nasljeđa pripada ostaviočevim zakonskim nasljednicima, ako iz samog testamenta ne proizlazi druga namjera zavještačeva.

## Član 161

Dio zakonskog nasljednika koji se odrekao nasljeđa samo u svoje ime nasljeđuje se kao da je taj nasljednik umro prije ostavioca.

## Član 162

### Nezastarivost prava na zahtijevanje zaostavštine

- (1) Pravo nasljednika da zahtjeva zaostavštinu ne zastarjeva.
- (2) Time se ne dira u pravila o održaju, sticanju od ne vlasnika i zastarjelosti potraživanja.

## Član 163

### Odgovornost nasljednika za dugove ostaviočeve

- (1) Nasljednik odgovara za dugove ostaviočeve do visine vrijednosti naslijeđene imovine.
- (2) Nasljednik koji se odrekao nasljeđa ne odgovara za dugove ostaviočeve.
- (3) Kad ima više nasljednika oni odgovaraju solidarno za dugove ostaviočeve i to svaki do visine vrijednosti svog nasljednog dijela, bez obzira da li je izvršena dioba nasljedstva.
- (4) Među nasljednicima dugovi se dijele srazmjerno njihovim nasljednim dijelovima, ako testamentom nije drugačije određeno.

## Član 164

### Odvajanje zaostavštine



(1) Povjerioci ostaviočevi mogu zahtijevati u roku od tri mjeseca od otvaranja nasljeđa da se zaostavština odvoji od imovine nasljednika. U tom slučaju nasljednik ne može raspolagati stvarima i pravima zaostavštine niti se njegovi povjerioci mogu iz njih naplatiti, dok se ne naplate povjerioci koji su tražili odvajanje.

(2) Povjerioci ostaviočevi koji su tražili ovo odvajanje mogu naplatiti svoja potraživanja samo iz sredstava zaostavštine.

(3) Odvojenoj zaostavštini sud može postaviti staraoca.

## **Član 165**

### **Dioba nasljedstva**

(1) Diobu nasljedstva može zahtijevati svaki nasljednik.

(2) Pravo na diobu nasljedstva ne može zastarjeti.

(3) Ništav je ugovor kojim se nasljednik odriče prava da traži diobu kao i odredba u testamentu kojim se dioba zabranjuje ili ograničava.

## **Član 166**

### **Nasljednička zajednica**

(1) Dijelom diobe nasljednici upravljaju i raspolazu nasljedstvom zajednički.

(2) Ako nema izvršioca testamenta, a nasljednici se ne slože o upravljanju nasljedstvom, sud će na zahtjev jednog od njih, postaviti upravitelja koji će u njihovo ime upravljati nasljedstvom ili odrediti svakom nasljedniku dio nasljedstva kojim će on upravljati.

(3) Za upravitelja sud može postaviti i nekog od nasljednika.

(4) Upravitelj može odobrenjem suda raspolagati stvarima iz zaostavštine ako je za to ovlašten testamentom ili ako je to potrebno radi isplate troškova ili otklanjanju štete na nasljedstvo.

## **Član 167**

### **Pravo nasljednog dijela prije diobe**

(1) Nasljednik može prije diobe ili prije pravosnažnosti rješenja o nasljeđivanju prenijeti svoj nasljedni dio potpuno ili djelimično, samo na sunasljednike.

(2) Ugovor o prenosu nasljednog dijela sudski se ovjerava ili notarski obrađuje, a ako je predmet tog nasljednog dijela nepokretnost, notarski se obrađuje.

(3) Ugovor nasljednika sa licem koje nije nasljednik o ustupanju nasljednog dijela obavezuje nasljednika samo da po izvršenoj diobi preda svoj dio saugovaraču, odnosno po pravosnažnosti rješenja o nasljeđivanju prenese svoj dio na saugovarača.

## **Član 168**

## **Pravo nasljednika koji je živio ili privređivao u zajednici sa ostaviocem**

- (1) Na zahtjev nasljednika koji je živio ili privređivao u zajednici sa ostaviocem, sud može, kad to iziskuje opravdana potreba, odlučiti da mu se ostave pojedine stvari pokretne ili nepokretne ili grupe stvari, koje bi pripale u dio ostalih nasljednika, a da im on vrijednost tih stvari isplati u novcu u roku koji sud prema okolnostima odredi.
- (2) Za tako određeni iznos ostali nasljednici imaju da isplate zakonsku zalogu na dijelovima zaostavštine dodijeljenim nasljedniku koji je dužan da im izvrši isplatu.
- (3) Ako isplata ne bude izvršena u roku, ostali nasljednici imaju pravo da traže naplatu svog potraživanja ili predaju stvari koje bi im inače pripale na ime nasljednog dijela.

### **Član 169**

#### **Dioba predmeta domaćinstva**

- (1) Predmeti domaćinstva koji služe za zadovoljavanje svakodnevnih potreba nasljednika koji je živio sa ostaviocem u istom domaćinstvu, a koji nije njegov potomak ni njegov supružnik, ostaviće se na njegov zahtjev tom nasljedniku a njihova vrijednost će se uračunati u dio tog nasljednika.
- (2) Ukoliko vrijednost predmeta premašuje vrijednost nasljednog dijela, nasljednik kome su ti predmeti ostavljeni isplatiće ovu razliku nasljednicima u novcu.

### **Član 170**

#### **Obaveze zaštite među nasljednicima poslije diobe**

- (1) Svakom nasljedniku ostali nasljednici odgovaraju po samom zakonu ako bi mu neko treće lice, pozivajući se na neko pravo zasnovano prije diobe oduzeto stvar koja je stavljena u njegov nasljedni dio ili inače smanjilo njegovo pravo. Oni jamče isto tako da stvari stavljene u njegov dio nemaju skrivenih nedostataka.
- (2) Nasljednici jamče da potraživanje ostavioca stavljeno u dio jednog nasljednika postoji i da će se moći naplatiti od dužnika do iznosa koji mu je ostavljen u dio.
- (3) Obaveze jamstva za postojanje i naplativost potraživanja traje tri godine po završenoj diobi, a za potraživanja koja dopijevaju poslije diobe ona traju tri godine do dospelosti obaveze.
- (4) U svim slučajevima jamstva po odredbama prethodnih stavova svaki nasljednik jamči i duguje naknadu srazmjerno svom nasljednom dijelu.

## **V - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

### **Član 171**

- (1) Nasljeđa otvorena prije stupanja na snagu ovog zakona raspraviće se po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Na zavještanja, ugovore o doživotnom izdržavanju i ugovore o ustupanju i raspodjeli imovine za života, koji su sačinjeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, primijenit će se propisi koji su važili u vrijeme njihovog sačinjavanja.

#### **Član 172**

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o nasljeđivanju ("Službeni list SRBiH", br. 7/80 i 15/80).

#### **Član 173**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

### ***Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nasljeđivanju***

*("Sl. glasnik RS", br. 91/2016)*

#### **Član 12**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske", osim člana 1, koji stupa na snagu 1. juna 2017. godine.